

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 410/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej STEHURA & partners, v. o. s., Fraňa Kráľa 2080, Čadca, v mene ktorej koná advokát JUDr. Stanislav Stehura, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 403/2015 a jeho rozsudkom z 24. februára 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. mája 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 403/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho rozsudkom z 24. februára 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z prílohy k nej priloženej – napadnutého rozsudku – vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) domáhala určenia, že opakovaná dobrovoľná dražba špecifikovaného bytu je neplatná.

O návrhu rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 4 C 249/2013-313 z 13. januára 2015 tak, že ho zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom z 24. februára 2016 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľka namieta, že napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu nie je riadne odôvodnený, čím jej mala byť odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa sťažovateľky konajúce súdy sa dostatočne nevysporiadali s jej námietkou, že spotrebiteľské zmluvy, ktoré boli podkladom na vykonanie dobrovoľnej dražby, boli v rozpore s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa. V tejto súvislosti sťažovateľka uvádza:

«Podkladom na výkon dobrovoľnej dražby bola záložná zmluva, ktorá zabezpečovala spotrebiteľský úver, na základe uzatvorenej zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru v rámci programu „HypoPôžička“. Predmetná úverová zmluva však neobsahovala podstatné náležitosti, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch pre zmluvy o spotrebiteľských úveroch vyžadoval, a to náležitosti ako výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z.) a dokonca ani neobsahovala údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Nedostatok uvedených podstatných náležitostí zákon o spotrebiteľských úveroch

sankcionuje v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Z uvedených dôvodov, ak bola zmluva bezúročná a bezpoplatková, táto skutočnosť má podstatné dôsledky na samotnú záložnú zmluvu ako celok. Minimálne v tom ohľade, že skutočná istina nekorešpondovala s istinou uvedenou v záložnej zmluve a teda záložná zmluva bola v časti určenia maximálnej istiny určená nesprávne a teda bola neplatná. Ak nebola platná záložná zmluva, nemožno vykonať dražbu v zmysle platných právnych predpisov a takto siahnuť na môj osobný majetok.»

Sťažovateľka ďalej namieta, že znalecký posudok určil nižšiu hodnotu bytu, ako je reálna hodnota. Podľa sťažovateľky reálna trhovú hodnotu bytu bola 27 000 €, kým znalecký posudok určil jeho hodnotu 20 700 €. Rovnako tak existoval hrubý nepomer medzi výškou dlhu a hodnotou predmetu zabezpečenia (zálohu), „*ktorý nemôže byť v súlade s dobrými mravmi prekonaný výkonom práva pri ktorom jeden subjekt súkromného práva (veriteľ) pripraví druhý rovnocenný subjekt súkromného práva (dlžník) o obydľie*“.

Sťažovateľka poukazuje na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora vo veci C-243/08 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Gyórfi, na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 1930/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 108/2011.

Podľa sťažovateľky jej konajúce súdy – okresný súd a krajský súd – neposkytli dostatočnú ochranu pred nezákonným výkonom dobrovoľnej dražby.

Podľa sťažovateľky bol výkon záložného práva „*v rozpore s dobrými mravmi a rovnako v rozpore s ústavným právom na obydľie a právom na súkromný život, keďže výkon záložného práva nebol v demokratickej spoločnosti a právnom štáte nevyhnutný a veriteľ sa mohol uspokojiť primeranejším spôsobom... V danom prípade mal navrhovateľ dražby voliť primeranejší spôsob výkonu svojho práva, napr. exekúciu. Takýto výkon záložného práva mňa nielenže hrubo majetkovo poškodil, ale predovšetkým nelegitímne zasiahol do môjho ústavného práva na obydľie, v dôsledku čoho som bola pripravená*

o jediné istotu, ktorá mi v živote zostala a to strechu nad hlavou. Takýto výkon záložného práva zo strany navrhovateľa dražby, nemôže v právnom štáte ponímať právnu ochranu.

Veriteľ sa pritom dopustil aj nekalej obchodnej praxe, a to tým, že postupoval pri uspokojení svojej pohľadávky bez odbornej starostlivosti a napriek reálne dostupným prostriedkom (súdnej exekúcii) pristúpil k výkonu záložného práva na môj majetok...

V danej súvislosti som presvedčená, že dražobník zanedbal odbornú starostlivosť do tej miery, že pri obstarávaní znaleckého posudku porušil ustanovenia zákona a moje práva. Povinnosť odbornej starostlivosti dražobníka bola zásadným spôsobom judikovaná aj v rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 384/08.

... dávam do pozornosti aj rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 13/2000 v spojení s rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade Stánková v. Slovenská republika a rozhodnutím Paulič v. Chorvátsko. Súdy v týchto judikátoch potvrdili, že akýkoľvek zásah do obydlija je potrebné posudzovať veľmi citlivo a zužujúce s tým, že dotknutá osoba má mať za každých okolností možnosť dovolať sa ochrany na nezávislom a neustrannom súde. Aplikácia týchto judikátov je o to nevyhnutnejšia, že zásah do môjho vlastníckeho práva (čl. 20 Ústavy SR) a do práva na obydlie (čl. 21 Ústavy SR) vykonal súkromný subjekt - dražobník, ktorý nepodlieha žiadnej súdnej kontrole, ktorá by v reálnom čase poskytla ochranu týmto právam žalobcu...“.

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľky na ochranu vlastníctva zaručené čl. 20 ods. 1..., základné právo na obydlie podľa čl. 21 ods. 1... ako aj základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24. 02. 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/403/2015 porušené bolo.

II. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24. 02. 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/403/2015 zrušuje a prikazuje mu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

III. Krajský súd v Trenčíne je povinný uhradiť sťažovateľke všetky trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet jeho právneho zástupcu...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými

sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

1. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd

splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Krajský súd napadnutým rozsudkom z 24. februára 2016 potvrdil rozsudok okresného súdu z 13. januára 2015. Poukázal na odôvodnenie tohto rozsudku, pričom následne na zdôraznenie správnosti jeho dôvodov uviedol vlastné právne závery:

„Pokiaľ ide o ocenenie predmetu dražby znaleckým posudkom č. 99/2013 zo dňa 1. 8. 2013, je pravdou, že tento znalec podal bez toho, aby predmet dražby osobne obhliadol. Táto skutočnosť však bola zapríčinená samotnou navrhovateľkou, ako vlastníčkou a držiteľkou predmetu dražby, ktorá znalcovi predmet dražby k obhliadke nesprístupnila. Toto znalec konštatoval v uvedenom znaleckom posudku a v podstate to potvrdila aj navrhovateľka v podanom odvolaní. Tu je odvolací súd v prvom rade toho názoru, že navrhovateľka, ktorá porušením svojej právnej povinnosti /povinnosť sprístupniť predmet dražby k obhliadke podľa § 12 ods. 2 uvedeného zákona/ neumožnila vykonať obhliadku predmetu dražby pre jeho ocenenie, sa nemôže z tohto dôvodu dovolávať porušenia práva pri oceňovaní predmetu dražby, pretože takýto dôvod porušenia práva vlastne sama spôsobilá. Bolo by to v rozpore s právnou zásadou nemo turpitudinem suam allegans auditur /nikto sa nemôže dovolávať vlastnej nepoctivosti, resp. nikto sa nemá dovolávať výhody z vlastného protiprávneho konania/. Bez ohľadu na uvedené však platí, že zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v znení účinnom v čase podania predmetného znaleckého posudku, stanovuje pre takéto prípady /nesprístupnenie predmetu dražby znalcovi za účelom jeho ocenenia/ v § 12 ods. 3 možnosť vykonať ohodnotenie predmetu dražby bez jeho obhliadky, z dostupných údajov, ktoré má dražobník k dispozícii. Tak tomu bolo aj v tomto prípade, keď znalec podľa obsahu znaleckého posudku použil pre

stanovenie hodnoty predmetu dražby, primerane k danému typu bytu, iný predložený znalecký posudok.

Čo sa týka tvrdenia navrhovateľky o podhodnotení predmetu dražby vo vyššie uvedenom znaleckom posudku, tu odvolací súd uvádza že predmetný znalecký posudok č. 99/2013 zo dňa 1. 8. 2013 splňa podmienky § 12 zákona o dobrovoľných dražbách a ohodnotenie predmetu dražby ním stanovené tak mohlo byť použité pre určenie najnižšieho podania na predmetnej dražbe. Vecná správnosť takéhoto znaleckého posudku, teda výška ohodnotenia predmetu dražby a jej správnosť, nemôže byť predmetom skúmania súdu v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.

Navrhovateľka vo svojom odvolaní ďalej tvrdí, že odporca 2/ ako dražobník podľa nej konal, organizoval a vykonal predmetnú dražbu spôsobom, pri ktorom neboli rešpektované jej práva a záujmy, takéto tvrdenie nie je dostatočné, keď navrhovateľka neuvádza konkrétne konanie, ktorým mal odporca 2/ ako dražobník porušiť jej práva alebo záujmy. Ak navrhovateľka videla takéto pochybenie odporcu 2/ v opísanom konaní, pri ktorom odporca 3/ po vykonaní najvyššieho podania 27.000,- eur vyhlásil, že sa pomýlil, tak odvolací súd poukazuje na to, že podľa obsahu notárskej zápisnice osvedčujúcej priebeh vykonania dražby /č. l. 71 a nasl./ bol odporca 3/ po svojom vyhlásení, že sa pomýlil pri vykonaní podania vo výške 27.000,- eur a za takúto sumu nechce nehnuteľnosť vydražiť, poučený licitátorom, že je svojím podaním viazaný a následne mu bol na uvedenú sumu udelený príklep. Z takéhoto konania licitátora ako zamestnanca dražobníka - odporcu 2/ je naopak podľa odvolacieho súdu zrejmé, že dražobník v uvedenej situácii konal plne v záujme navrhovateľky ako vlastníčky predmetu dražby, keď nepristúpil na tvrdenia odporcu 3/ o omyle pri vykonaní podania vo výške 27.000,- eur a v súlade s § 20 ods. 7 zákona o dobrovoľných dražbách /svojím podaním je účastník dražby viazaný/ udelil odporcovi 3/ na takéto podanie príklep.

Nakoniec pokiaľ ide o poukaz navrhovateľky na vyjadrenie Európskej komisie zo dňa 6. 2. 2013 k veci vedenej na Súdnom dvore EÚ č. C-482/12, odvolací súd uvádza, že v kontexte tejto veci by uvedené vyjadrenie malo zmysel len vtedy, keby navrhovateľka pri svojich tvrdeniach, že zmluvy o poskytnutí úveru ako aj zmluva o zriadení záložného práva obsahujú početné neprijateľné zmluvné podmienky, pre ktoré sú od počiatku neplatné, nezostala len v takejto všeobecnej rovine tvrdení ale uviedla by konkrétne zmluvné

podmienky, ktoré sú podľa jej názoru z dôvodu svojej neprijateľnosti neplatné. Súd prvého stupňa napriek tomuto nedostatku v tvrdeniach navrhovateľky uvedené dve zmluvy podrobil kontrole z hľadiska ochrany práv spotrebiteľa, avšak nezistil žiadne zmluvné podmienky, ktoré by spôsobovali, že predmetné zmluvy sú od počiatku neplatné. Jedinou neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorú súd prvého stupňa zistil bola rozhodcovská doložka, ktorá je súčasťou zmluvy o poskytnutí úveru, avšak jej neprijateľnosť nemá za následok neplatnosť celej zmluvy a už vôbec nemá za následok neplatnosť dražby. Keďže navrhovateľka ani v podanom odvolaní neuviedla iné zmluvné podmienky, ktoré by z dôvodu neprijateľnosti boli neplatné a spôsobovali tak aj neplatnosť dražby, bol odvolací súd toho názoru, že aj v tejto časti je odvolanie navrhovateľky nedôvodné.“

Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd vychádzal aj z toho, ako bolo odôvodnenie rozsudku okresného súdu vymedzené v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu. Vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie ústavný súd sťažovateľku nevyzýval na predloženie predmetného rozsudku okresného súdu.

Okresný súd v rozsudku z 13. januára 2015, ktorým zamietol návrh sťažovateľky na vyslovenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, uviedol, že *«navrhovateľka sa domáhala určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby s odôvodnením, že dražobník - odporca 2/, dňa 3. 10. 2013 vydražil nehnuteľnosť vo vlastníctve navrhovateľky, ktorá je ich obydlím resp. ich syna a navrhovateľka je presvedčená o tom, že boli porušené ustanovenia zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, a tiež zákona č. 250/2007 o ochrane*

spotrebiteľa a predovšetkým ich ústavné práva. Konkrétne uviedla, že pri stanovení ceny jej obydľia došlo k jeho výraznému podhodnoteniu a bola hrubým spôsobom zanedbaná odborná starostlivosť zo strany dražobníka, ktorý má pri všetkých úkonoch a najmä pri stanovení hodnoty nehnuteľnosti dbať o to, aby boli naplnené jeho povinnosti odbornej starostlivosti. Zanedbanie odbornej starostlivosti považuje navrhovateľka za dôvod, ktorý je tak závažnej povahy, že v súvislosti podhodnotením ceny jej obydľia zakladá neplatnosť opakovanej dražby. V poradí ďalšia skutočnosť, ktorú namietala, bola tá, že nemôže ponímať súdnu ochranu taký výkon práva, ktorý je neprimeraný alebo sa prieči dobrým mravom. Nemôže byť ústavný konformný taký výkon práva, ktorý je neprimeraný a zasahuje do práva na obydlie, ktoré bude dražbou nezvratne dotknuté. Veriteľ sa pritom dopúšťa i nekalej obchodnej praxe a to tým, že postupoval pri uspokojení svojej pohľadávky bez odbornej starostlivosti a napriek reálne dostupným primeranejším prostriedkom /súdnej exekúcie dlžníkov/ pristúpil k výkonu záložného práva. Namietala teda, že nemôže ponímať súdnu ochranu taký výkon práva, ktorý je neprimeraný alebo sa prieči dobrým mravom. Ako v poradí tretí dôvod vyslovenia neplatnosti dražby predstavuje uviedla navrhovateľka tú skutočnosť, že došlo k neprimeranému zásahu do práva na obydlie a do práva na súkromný a rodinný život navrhovateľky a jej rodiny. Takýmto konaním bol porušený aj článok 8. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uviedla ďalej, že je presvedčená, že zákon o dobrovoľných dražbách ako celok je protiústavný, pretože nemôže byť niečo, čo je nútený výkon záložného práva považované za dobrovoľnú dražbu. Súd výsledky vykonaného dokazovania posúdil podľa § 21 ods. 2, 3 zákona č. 527/2002 Z. z. v platnom znení a uviedol, že v prípade, ak boli porušené ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa príklepu, okrem prípadu, ak dôvody neplatnosti dražby súvisia so spáchaním trestného činu a zároveň ide o dražbu domu alebo bytu, v ktorom má predchádzajúci vlastník predmetu dražby v čase príklepu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu; v tomto prípade možno sa domáhať neplatnosti dražby aj po uplynutí tejto lehoty. Navrhovateľka využila právo ustanovené v § 21 zákona o dobrovoľných dražbách a v zákonnej lehote podala návrh na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. Vo svojom návrhu však presne neuviedla, ktoré

ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách boli podľa jej názoru porušené a tým bola dotknutá na svojich právach. Navrhovateľka okrem iného tvrdila, že cena jej obydlia určená znaleckým posudkom bola podhodnotená a dražobník zanedbal svoje povinnosti. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný. Súd nezistil žiadne pochybenie pri vypracovaní znaleckého posudku, ani žiadne iné porušenie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, pre ktoré by mohol vysloviť neplatnosť dražby a preto návrh na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby zamietol. Tu treba poukázať na skutočnosť, že navrhovateľka nesprístupnila nehnuteľnosť znalcovi pre účely určenia hodnoty nehnuteľnosti. Domnienky navrhovateľky, že nehnuteľnosti v podobnej lokalite majú vyššiu trhovú hodnotu, preto aj nehnuteľnosť v jej vlastníctve mala mať stanovenú vyššiu cenu, nie sú ničím podložené. Znalecký posudok, ktorý bol použitý pre potreby dražby nevykazuje žiadne vady, nehnuteľnosti boli ohodnotené v súlade s platným zákonom, posudok bol vypracovaný znalcom zapísaným v zozname znalcov. Tvrdenia navrhovateľky, že nehnuteľnosti boli vydražené za neprimerane nízku cenu v konaní neboli preukázané. Naopak vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách porušené neboli. Okrem toho predmetná nehnuteľnosť bola vydražená za vyššiu cenu, aká bola aj vinou navrhovateľky určená. Čo sa týka námietky miesta a vzdialenosti konania dražby, tu súd považuje zo strany navrhovateľky za účelovú. Rozsudok, na ktorý sa navrhovateľka odvoláva, hovorí o tom, že nehnuteľnosť, ktorá sa dražila miesto samotnej dražby boli od seba vzdialené až 337 km. V danom prípade to bola vzdialenosť iba 60 km, čo v súčasnej dobe nie je problematické prekonať v priebehu jednej hodiny. Ďalej navrhovateľka namietala, že zmluvy o poskytnutí úveru ako aj zmluva o zriadení záložného práva obsahujú početné neprijateľné zmluvné podmienky, pre ktoré sú od počiatku neplatné. Navrhovateľka však tieto neprijateľné zmluvné podmienky nekonkretizovala. Súd preskúmal uvedené zmluvy, avšak nezistil žiadne zmluvné podmienky, ktoré by spôsobovali, že predmetné zmluvy sú od počiatku neplatné. Jedinou neprijateľnou zmluvnou podmienkou je rozhodcovská doložka, ktorá je súčasťou zmluvy o poskytnutí úveru „HypoPôžička“, uvedená pod bodom 5, avšak jej neprijateľnosť nemá za následok neplatnosť celej zmluvy a už vôbec nemá za následok neplatnosť dražby. Vzhľadom na zistené skutočnosti ako aj na skutočnosť, že navrhovateľka neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala svoje tvrdenia súd jej návrh zamietol...».

Z argumentácie krajského súdu v napadnutom rozsudku v spojení s rozsudkom okresného súdu dostatočne vyplýva záver, z akých dôvodov konajúce súdy dospeli k záveru, že sťažovateľka nepreukázala také skutočnosti, ktoré by viedli k vysloveniu neplatnosti dobrovoľnej dražby. Tento právny záver ústavný súd nepovažuje za arbitrárny a ani zjavne neodôvodnený, preto je ústavne udržateľný; je zároveň dostatočným podkladom pre výrok konajúcich súdov o zamietnutí návrhu sťažovateľky na vyslovenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. Krajský súd a okresný súd sa vysporiadali s jednotlivými námietkami sťažovateľky – poukázali na to, že ocenenie nehnuteľností vykonal znalec bez obhliadky z dôvodu, že sťažovateľka nehnuteľnosti (byt) nesprístupnila. Relevantné je tiež, že v predmetnej veci vydražiteľ vydražil nehnuteľnosti za cenu, ktorá zodpovedá sťažovateľkou tvrdenej trhovej hodnote. Pokiaľ ide o námietku neprijateľných zmluvných podmienok – konajúce súdy poukázali na to, že sťažovateľka túto námietku nekonkretizovala, a na základe vlastného prieskumu dospeli k záveru, že neprijateľnou bola len rozhodcovská doložka. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že v týchto zmluvách nie je špecifikovaná výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a tiež nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov. Vychádzajúc zo znenia rozsudkov konajúcich súdov, sťažovateľka tieto konkretizované námietky neuplatnila v konaní pred okresným súdom, prípadne v odvolacom konaní, takto nemožno akceptovať, aby sťažovateľka konkretizovala svoje námietky o neprijateľnosti zmluvných podmienok až v konaní pred ústavným súdom.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľky, možno konštatovať, že sú výlučne výrazom odlišného právneho hodnotenia zisteného skutkového stavu. Odlišné právne hodnotenie skutkového stavu je klasickým východiskom sporového konania, kde v súdnom konaní proti sebe stoja účastníci konania, ktorí majú odlišný a protichodný názor na vzniknutú skutkovú situáciu. Súd, ktorý rozhoduje spor účastníkov konania, pri rozhodnutí v prospech jedného z účastníkov rozhodne v zásade aj v súlade s právnym názorom úspešného účastníka, teda spravidla v rozpore s právnym názorom neúspešného účastníka (porovnaj m. m. IV. ÚS 135/2012, II. ÚS 659/2016). Skutočnosti, ktoré sťažovateľka uvádza v sťažnosti, sú podľa názoru ústavného súdu výrazom výlučne odlišného právneho názoru sťažovateľky na predmet sporu. Sťažovateľkou uvádzané skutočnosti nijako neindikujú také pochybenia v postupe krajského súdu a v jeho rozsudku, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré

by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru.

Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o možnom porušení sťažovateľkou označených základných práv hmotného charakteru – t. j. základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 21 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 24. februára 2016.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov účinného do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016 (ďalej aj „CSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Sťažovateľka namieta, že jej napadnutým rozsudkom bola odňatá možnosť konať pred súdom.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), podľa ktorej odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o zastavení konania pre nedostatok procesnej podmienky, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom podmienky konania netrpí (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 61/03 – pozri právna databáza ASPI, judikatúra k § 239 OSP).

Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 237 písm. f) OSP, resp. § 420 písm. f) CSP. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Sťažovateľka však v danej veci v sťažnosti neuvádza, či dovolanie v tejto veci podala, pričom ani ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o podanej sťažnosti v rámci predbežného prerokovania nezistil, že by uvedený právny prostriedok nápravy sťažovateľka využila. Vzhľadom na uvedené obstojí záver, že sťažovateľka nevyčerpala mimoriadny opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej práv účinne poskytoval a na ktorého použitie bol oprávnená v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, resp. Civilného sporového poriadku, čo zakladá neprípustnosť jej sťažnosti.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol jej sťažnosť v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 300/2011, III. ÚS 342/2013) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj ako neprípustnú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2017